

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus I. Quodnam sit proximum subjectum peccati originalis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

DISPUTATIO XXIX.

DE

Subiecto peccati originalis. ad q. 83.

Nomine subiecti venit tam proximum quam remotum. Remotum dicimus ipsam personam, & suppositum, quod originali peccato inficitur: de quo certum est ex antè dictis, omnes homines ex Adamo per generationem propagatos eodem inquinari, nisi speciali privilegio muniantur: quâ occasione quaritur, an Beatissima Virgo non tam ab ipso peccato originali [id quippe jam in tota Ecclesia receptissimum est] quam ab ejus debito proximo incurrendo privilegium obtinuerit. Cum verò persona hominis constet diversis partibus, & substantialibus, puta anima & corpore, & accidentalibus, puta potentiis, quaritur, secundum quam partem originale peccatum in homine proximè & immediatè subiectetur?

ARTICULUS I.

Quodnam sit proximum subiectum peccati originalis.

SUMMARI A.

1. Diversa consideratio peccati originalis.
2. Peccati originalis formaliter sumpti immediatum subiectum est anima.
3. Quoad effectus & proprietates etiam recipitur in potentiis anima.
4. Per iustitiam originalem voluntas DEO subijcitur radicaliter & mediante charitate.
5. Peccatum originale integraliter sumptum inficit potentias anima.
6. Omnis culpa est voluntaria mediante voluntate tanquam causa, non semper tanquam subiecta.

tione iustitiæ, sive gratiæ sanctificantis tanquam habitualis subiectionis animæ ad DEUM; ideo ipsius formalis effectus est privare animam formâ gratiæ sanctificantis: sed iste immediatè recipitur in anima, sicut & forma opposita, per quam hæc privatio formaliter expellitur, nempe gratia sanctificans, immediatè recipitur in anima: ergo formalis effectus peccati originalis in anima recipitur.

Probatur secundò ratione Angel. Doctoris. Secundum illam partem anima immediatè recipit culpam originalem, secundum quam immediatè & proximè unitur corpori: sed secundum ipsam substantiam anima immediatè unitur corpori; non enim anima mediantibus potentiis, sed potentiæ mediante substantia animæ corpori uniuntur: ergo anima culpam originalem secundum ipsam suam substantiam immediatè & proximè recipit. Major probatur. Culpam originalem derivatur in animam per generationem unitivam animæ cum corpore, unde secundum hoc concipitur anima primò receptiva culpæ originalem, secundum quod primò concipitur unita corpori: sed secundum ipsam substantiam, quæ per actionem unitivam immediatè & per se primò intenditur, concipitur anima primò unita corpori: ergo secundum ipsam substantiam primò & immediatè recipit anima culpam originalem.

Secunda pars probatur. Sicut iustitia originalis per virtutes supernaturales tanquam suas proprietates redificabat animæ potentias, easque DEO subordinabat, & quidem proximè ipsam voluntatem mediante habitu charitatis, quo convertebatur in DEUM ut ultimum finem: appetitum verò sensitivum per specialem vigorem ex se diffusum subijciebat rationi: sic ex opposito peccatum originale, quod primariò & immediatè privet ipsam animam habituali subiectione, & ordinatione ad DEUM, secundariò privat potentias animæ, & maxime voluntatem habituali conversatione

§. I.

Sententia D. Thoma.

1. **P**roest peccatum originale considerari vel essentialiter, vel secundum effectum formalem primarium, vel integraliter secundum suas proprietates, & effectus secundarios, quemadmodum & iustitia originalis hoc modo spectari potest. Essentialiter & secundum effectum primarium est privatio gratiæ tanquam habitualis subiectionis ad DEUM, integraliter & secundum istos effectus secundarios, seu ut vocat Angel. Doctor, materialiter importat fomitem concupiscentiæ, & vulnera potentiarum, de quibus in Tract. de gratia. Quo posito sic
2. **CONCLUSIO.** Peccatum originale secundum suam malitiam essentialem proximè & immediatè recipitur in ipsa substantia anima: diffusivè tamen secundum suas proprietates, & effectus etiam recipitur proximè in voluntate, & remotius in aliis potentiis. Ita deducitur ex hac quæstione 83. S. D.

Prima pars probatur primò. In illo subiecto immediatè recipitur peccatum originale quoad suam essentiam, in quo est effectus formalis ipsius: sed ipsius formalis effectus est immediatè & proximè in animæ substantia: ergo & peccatum formale. Minor probatur. Cum juxta præced. disp. peccatum originale formaliter consistat in priva-

versione ad DEUM ut ultimum finem : ipsum verò appetitum sensitivum illo vigore, quo subijciebatur rationi : ergo sicut iustitia originalis primario & principaliter in anima substantia, diffusivè verò & quasi integraliter per suas proprietates in animæ potentiis recipitur ; ita pariter originale peccatum primario & immediatè in anima substantia, diffusivè autem & secundario secundum suos effectus in animæ potentiis recipitur : Unde sunt illa animæ vulnera ; malitia in voluntate, ignorantia in intellectu, fomes concupiscentiæ in appetitu sensitivo. De quibus in Tra&. de grat.

§. II.

Solvuntur objectiones.

4. **O**bjicies primò authoritatem D. Th. hic q. 82. a. 1. in c. dicentis : *Sic ergo privatio originalis iustitiæ, per quam voluntas subdebatur DEO, est formale in peccato originali ; omnis autem alia inordinatio virtutum anime se habet in peccato originali sicut quoddam materiale.* Ex quo sic arguitur. Iustitia originalis, quatenus voluntatem DEO subjiciens est in ipsa voluntate : ergo etiam privatio iustitiæ, quatenus voluntatem DEO subjicientis, est in ipsa voluntate : sed juxta D. Th. formale peccati originalis est privatio iustitiæ ut voluntatem DEO subjicientis ; ergo formale peccati est in voluntate, non in substantia animæ.

Respondeo. Tò per quam, intelligi radicaliter & causaliter, non formaliter ; sicut etiam Tò subdebatur intelligendum est consecutivè per modum primæ proprietatis. Unde ad argumentum distinguo antecedens : iustitia originalis quatenus voluntatem DEO subjiciens est in ipsa voluntate, est secundum effectum secundarium, & consecutivè concedo ; secundum effectum primarium, nego : eodemque modo distinguo consequens. Subsumptum quoque distinguo. Secundum S. Doctorem formale peccati originalis est privatio iustitiæ, quatenus voluntatem DEO subjicientis causaliter & radicaliter per effectum secundarium, concedo ; formaliter & per effectum primarium, nego subsumptum & consequentiam.

5. **O**bjicies secundò eundem S. D. cit. q. a. 2. ad 3. quòd peccatum originale inscit diversas partes anima, secundum quòd sunt partes unius totius, sicut & iustitia originalis continebat omnes anima partes in communi. Ergo sentit S. D. quòd peccatum originale non tantum sit in anima, sed etiam in partibus, hoc est, potentiis ipsius.

Respondeo, sensum S. Doctores sufficienter

colligi ex adjuncta comparatione cum iustitia originali. Itaque sensus est : Peccatum originale integraliter sumptum, tam secundum secundarios, quam primarios effectus, tam secundum proprietates, quam secundum essentiam non tantum afficere substantiam animæ, sed etiam potentias ipsius ; sicuti in eodem sensu hoc præstat iustitia originalis, quo non obstante idem peccatum metaphysicè formaliter, & essentialiter sumptum est in sola animæ substantia ; unde illo ipso an in corpore dicit : quòd omnis alia inordinatio virtutum anime [præter privationem iustitiæ, per quam voluntas DEO subdebatur] se habet in peccato originali, sicut quoddam materiale.

Objicitur tertio : Anima non est capax culpæ, nisi mediante voluntate : ergo culpa originalis per prius in voluntate, quam in anima recipitur. Antecedens probatur. Nullum voluntarium recipitur in anima, nisi mediante voluntate : sed omnis culpa etiam originalis, est voluntaria ; ergo nulla culpa nisi mediante voluntate in anima recipitur.

Respondeo, negando antecedent, ejusque probationem distingo. Nullum voluntarium recipitur in anima, nisi mediante voluntate, tanquam causa quasi efficiente, concedo ; tanquam subjecto, nego : ergo nulla culpa nisi mediante voluntate tanquam causa in anima recipitur, concedo, sic enim voluntate Adami mediante macula originalis contrahitur ; tanquam subjecto, nego consequentiam.

Intas. In causis immanenter operantibus, idem est subjectum termini & operationis : [sicut ideo verbum mentis est in intellectu, & impulsus in voluntate] ergo sicut malitia actualis peccati immediatè recipitur in voluntate, sic etiam malitia habitualis peccati tanquam terminus illius ; & consequenter culpa peccati originalis mediante voluntate non solum ut causa, sed etiam ut subjecto in anima recipitur.

Respondeo, distinguendo majorem. In causis immanenter positivè effectivè & directè causantibus terminum, idem est subjectum operationis & termini [quod probant instantiæ adductæ] concedo majorem ; privativè, defectivè & indirectè causantibus, nego antecedens & consequentiam : quia per peccatum actuale non nisi defectivè, privativè & indirectè causatur privatio gratiæ sanctificantis, quæ est macula peccati habitualis terminativè voluntaria ; in quantum voluntaria averfio ab incommutabili bono ratione directæ oppositionis cum efficaci conversione ad illud habet indirectam, sed tamen metaphysicam repugnantiam & impossibilitatem quam gratia Divina ; de quo in Tra&. de gratia.

ARTICULUS II.

Utrum Beatissima Virgo Maria contraxerit debitum peccati originalis ?

SUMMARIUM.

1. Quid intelligendum nomine Immaculata Conceptionis ?
2. Quanta certitudo Immaculata Conceptionis ?
3. Admittendum in B. Virg. aliquod debitum.
4. Divisio debiti in proximum & remotum.
5. Utriusque debiti differentia.
6. Sententia negans debitum probatur auctoritate.
7. Et ratione.